

Jilt Groenendal & Chris Fokma in Galerie Bloemrijk Vertrouwen
Synopsis van de openingstoespraak door Gerhild Tóth-van Rooij
bij de expositie van 21 november t/m 17 december 2003

Jilt & Chris

Op uitdrukkelijk verzoek van de kunstenaar Jilt, is er deze keer geen opener van buitenaf uitgenodigd. Het was zijn wens dat een van ons een verhaal zou houden bij zijn werk en deze wens laten wij in vervulling gaan. Het is inmiddels jaren geleden dat Jilt en wij, als beide galeriehouders samen kennism gemaakt hebben. Jilt heeft, omdat wij lang vooruit plannen sindsdien geduld betracht. De galerie brengt meerdere kunstenaars, die vaak langer dan een decennium en soms zelfs de ruim veertien jaar van ons bestaan hier hun werken tonen. Mede-exposant Chris Fokma bijvoorbeeld is voor de bezoekers van onze galerie een van die kunstenaars waarmee ze al langer vertrouwd zijn. Keuzes uit Fokma's glaswerk en acrylaat objecten, maar ook uit de in zilver gevatte sieraden van en eerder die van metaal zijn meerdere keren in dubbelexposities getoond. Ook in de thema-exposities leverde hij verschillende bijdragen, zoals iriserende lichtobjecten. Maar nu is het de beurt aan Gerhild die over Jilts werk zal spreken.

Jilt Groenendal

Na de eerste ontmoeting heeft Jilt niet alleen moeten wachten. We hadden aan de tafel in deze galerie en bij Forma Aktua te Groningen, verschillende diepgaande gesprekken over kunst en levenskunst. Inmiddels verdiepte het contact tussen Jilt en ons en is Jilts werk in de literaire thema-expositie aan bod gekomen. Van beide zijden was er herkenning in de benadering van uiteenlopende zaken. De thematiek binnen het werk van Jilt paste ook in onze belevingswereld. Vandaag kunt u, met ons publiek van een meer omvattender beeld genieten van deze schilder. Jilt exposeert regelmatig, maar was nog niet eerder uitgebreid in Friesland te zien. Zijn bijdrage aan de thema-expositie was in de Leeuwarder Courant al lovend beschreven. Om een beeld van wat de kunstenaar beweegt neer te zetten, hebben we in deze eerste grote expositie hier voor diversiteit gekozen. Zijn werken zijn thematisch gerangschikt, in de zaal hangt abstract en gestileerd werk. In de entree hangen figuratievere en licht gestileerde landschappelijke werken waarin vooral het Groningse landschap weergegeven is. Er is een groot verschil in deze landschappen, ingegeven door de ligging en sfeer van het weergegeven gebied. Het toepassen van een bijna reliëfachtige huid en het pasteuze schilderen geven de schilderijen mede de eigen signatuur. Helemaal vooraan de entreewand hangt één stadser schilderij met fietsers erop. Verder is de mens alleen als beschouwer aanwezig, of via de gecultiveerde landschappen. Dit 'fiets' werk hebben we gekozen omdat ik Jilts werk onlangs getoond heb in een meerdaagse workshop *Kunst voor Kinderen* in BOB te Oenkerk. Ik gebruikte daarvoor het doek achterin de zaal, dat zoals u ziet vrij licht van toon is en geschilderd in een abstracte stijl. De kinderen, leidster en de verzamelde stagiaires (er kwamen steeds eer volwassenen meeluisterden) vonden het spannend om in dit schilderij van alles te ontdekken. Maar, de onvermijdelijke vraag of de kunstenaar ook kinderschilderijen maakte die je meteen kon herkennen wordt voor hen met dit schilderij beantwoord. Daarmee wil ik net zeggen dat dit een kinderschilderij is, maar wel dat er iets in dit werk zit dat ze raakt. Ik zou u daarom allen willen uitnodigen om nu naar een van de schilderijen te lopen en er letterlijk en figuurlijk bij stil te blijven staan.

Dank u, zou u nu enkele minuten het geheel en zoveel mogelijk details willen bekijken om daarna uw ogen te sluiten en te ervaren of u het schilderij echt in u opgenomen heeft.

.....Na de stilte. Ziet u het nog of voelt u de sfeer, is u opgevallen dat een aspect, de huid bijvoorbeeld, de grootte of compositie uw bijzondere aandacht had? Is er misschien een kleur of penseelstreek die u opviel of bent u onder de indruk geraakt van de vele kleuren? Ik verzeker u dat er nog veel meer te ontdekken valt in deze werken. Maar voor nu dank ik u voor uw aandachten u ziet de vele schilderijen maken dat u uw keus goed kon bepalen. Voor ons beiden, past de manier van werken, de verscheidenheid en de inzet van Jilt, bij dat van andere kunstenaars uit onze galerie. De intens doorgewerkte kleuren maken dat velen zijn werk langer op zich in kunnen laten werken. Voor Jilt hebben die kleuren een stralende kracht, schilderen is voor hem een intens proces, dat ook met het niet-grijpbare te maken heeft. Je ziet dit zowel in zijn landschappelijke, op architectuur gebaseerde werken als in zijn abstracten. Filosofisch gedachtegoed onder andere uit Azië vormt daarvoor een van de bronnen waaruit hij naast het leven zelf en zijn omgeving uit put. Hiermee en met een hartelijke gelukwens wil ik wat Jilt betreft de toespraak besluiten en verklaar ik de tentoonstelling voor geopend.

Uitgesproken en geschreven voor Jilt door Gerhild,
Aldtsjerk, november 2003.

